

Viden i Netværk

Danske Bank

Dansk PMI

September

København, den 1. oktober 2004

Dansk PMI offentliggøres i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum og Danske Bank

For yderligere information:

Kasper Künzel, DILF
33 21 16 66, kk@dilf.dk
www.dilf.dk

eller

Steen Bocian, Danske Bank
33 44 21 53, stbo@danskebank.dk

Industrien viser fortsat tænder

- Dansk PMI holder i september måned et niveau lige over indeks 60, som signalerer kraftig vækst i de danske industrivirksomheder. Således faldt indekset kun marginalt fra 60,5 (revideret) til 60,1.
- Samtlige underindeks i Dansk PMI peger i september måned på fremgang i industriaktiviteten. Det er kun tredje gang, at det sker siden september 2001, og alle tre gange har været inden for det seneste år. Dette indikerer, at industrien for alvor er ved at ryste den økonomiske lavkonjunktur af sig.
- Der er flere gode grunde til den store optimisme i industrien. For det første er den indenlandske økonomi kommet op i gear, men der er også fortsat fremgang i den globale økonomi. Og væksten i den globale økonomi er ikke kun drevet af den amerikanske økonomi eller fremgangen i Asien, men også økonomien i Euroland er kommet op i højere gear, hvilket er særlig vigtigt for de danske eksportmuligheder. Disse eksportmuligheder fremmes også af, at valutakursudviklingen ikke længere er med til yderligere at hæmme de danske eksportørers konkurrenceevne.
- Ser vi imidlertid på de seneste industriproduktionstal, er fremgangen her dog ikke så prangende, som den optimisme der i øjeblikket præger industrien. Industriproduktionen er i juli måned "kun" steget med 0,4% siden samme måned sidste år, og ser man på første halvår i år i forhold til første halvår sidste år, er industriproduktionen steget med cirka 0,75%. Imidlertid skal det dog erindres, at industriproduktionen rent faktisk faldt gennem 2003.

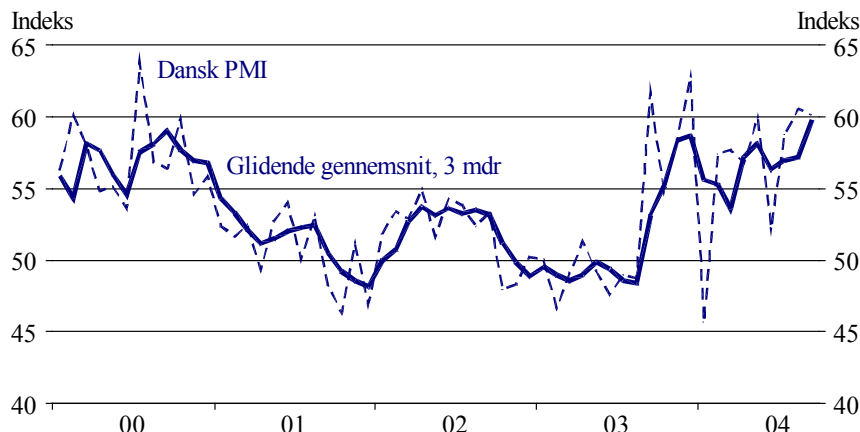
Dansk PMI

Indeks, sæsonkorrigeret	aug-04	sep-04
Dansk PMI.....	60,5	60,1
=0,30*Nye ordrer.....	68,3	61,1
+0,25*Produktion.....	60,6	60,2
+0,20*Beskæftigelse.....	58,8	50,7
+0,15*Leveringstid.....	57,1	59,6
+0,10*Lager.....	48,9	54,1

Indeksene er beregnet, så man får et indeks mellem 0 – 100 (halvdelen af de neutrale i % plus de positive i %). Er indekset, over 50 indikerer det ekspansion i økonomien.

Næste offentliggørelse:
Mandag den 1. november 2004

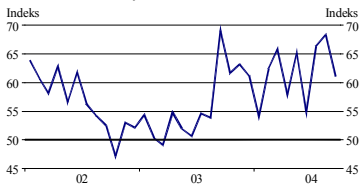
Industrien holder tempoet oppe

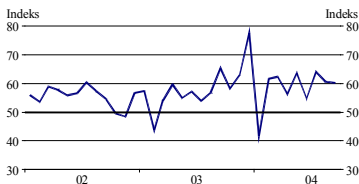
Dansk PMI offentliggøres hver måned i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum (DILF) og Danske Bank. Dansk PMI er baseret på en undersøgelse blandt danske industrivirksomheder (DILF's medlemmer), som repræsenterer mindst 10% af den samlede industriomsætning i Danmark. Dansk PMI var tidligere kendt som DILF's industribarometer i ikke-sæsonkorrigeret form. Danske Bank har ikke adgang til de enkelte medlemmers svar. Dansk PMI er baseret på samme metode som PMI-indeksene i andre lande herunder for eksempel det amerikanske PMI fra ISM og Euroland PMI. Eftertryk er tilladt ved tydelig kildeangivelse

Høj aktivitet i industrien

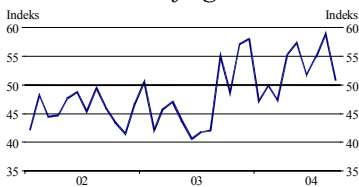
Nye ordrer

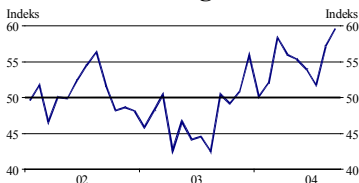
Produktion

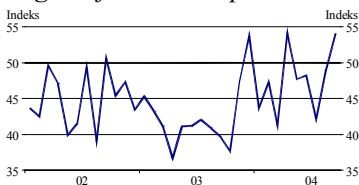
Beskæftigelse

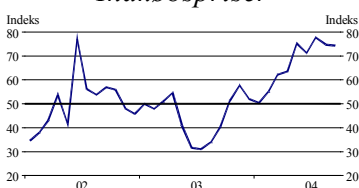
Leveringstid

Lager af indkøbte produkter

Indkøbspriser

Efter de seneste måneders kraftige stigninger faldt ordreindekset pænt tilbage i september måned. Niveaulet er i øjeblikket på 61,1 mod 68,3 i sidste måned. Ordreindekset fastholder dog et meget højt niveau, der fortsat signalerer kraftig vækst i ordreindgangen i de danske industrivirksomheder – blot i et lidt mindre tempo end i sidste måned. Den gunstige ordred udvikling indikerer fortsat fremgang i produktionen i de kommende måneder.

Produktionsindekset har gennem det seneste års tid stabiliseret sig omkring et niveau på indeks 60. I september måned lå indekset mere præcist på niveau 60,2, hvilket er et lille fald i forhold til juli måned, hvor produktionsindekset lå i niveau 60,6. Produktionsindekset indikerer dermed en kraftig stigning i produktionen i de danske industrivirksomheder. Med den fortsat kraftige fremgang i ordreindgangen, er der udsigt til, at produktionsindekset kan opretholde det høje niveau de kommende måneder. De danske industrivirksomheder mærker således effekterne af den mere gunstige økonomiske udvikling både i Danmark og på vores eksportmarkeder. Udviklingen i produktionsindekset giver dermed også grund til optimisme for den økonomiske udvikling i 2. halvår 2004.

Indekset for industribeskæftigelsen er nu for sjette måned i træk over de magiske 50. Det er første gang siden midten af 1998, at dette sker. Det var dog kun med nød og næppe, at beskæftigelsesindekset holdt sig over grænsen på 50 i september måned. Således faldt indekset fra 58,8 i august til 50,7 i september. Det er positivt, at dette underindeks fortsat indikerer fremgang i industribeskæftigelsen med tanke på, at underindekset gennem de seneste år næsten kronisk har været under indeks 50. Den seneste udvikling i beskæftigelsesindekset giver optimisme med hensyn til ledighedsudviklingen i de kommende måneder.

Leveringstidsindekset fortsætter i september måned med at indikere længere leveringstid, og det gør sig endda gældende i stigende omfang i industrien. Således steg det i september måned fra 57,1 til 59,6. Dermed indikerer underindekset dermed større aktivitet indenfor industrien. Leveringstidsindekset har holdt sig over indeks 50 siden oktober måned sidste år, og afspejler den fortsatte fremgang i produktion og ordreindgang.

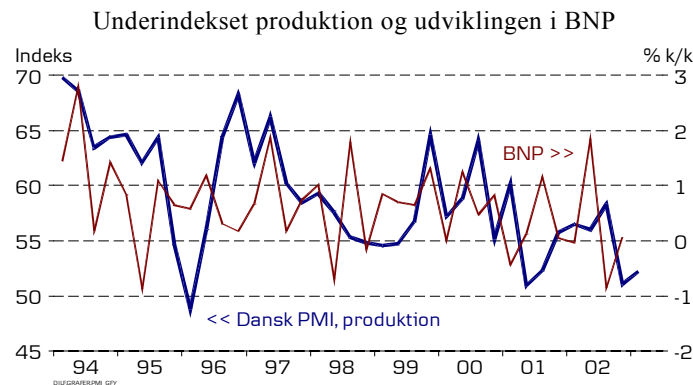
September måned viser for første gang siden april måned en fremgang i lageropbygningen. Dette indeks har ellers gennem hovedparten af 2003 og 2004 angivet, at industrivirksomhederne har reduceret deres lagre. En årsag til dette kan være, at virksomhederne umiddelbart har set relativt negativt på økonomiens udsigter, og dermed ikke har følt et behov for at bygge lagrene op. En anden mere sandsynlig forklaring, med tanke på den seneste udvikling i industrien, er imidlertid, at virksomhederne er blevet bedre til at styre deres lagre i henhold til efterspørgslen.

Inden for det seneste år har indkøbspriserne været i kraftig stigning. Således er indkøbspriserne steget med cirka 35 indekspoint i denne periode. Indekset har nu en værdi på 74,2, hvilket dog er et fald på 3,5 point siden juli. Indekset indikerer, at inflation langsomt kan være ved at komme tilbage som tema i dansk økonomi. Dette er dog ikke lige foreløbigt, da alt tegner til, at dansk økonomi får den laveste inflation i over ti år i 2004 som helhed.

Hvad er Dansk PMI?

Dansk PMI er ikke en decideret forventningsindikator, men er derimod baseret på besvarelsen af spørgsmål omkring virksomhedens faktiske aktivitet. Dermed adskiller Dansk PMI sig fra for eksempel industriens konjunkturbarometer fra Danmarks Statistik, som omfatter virksomhedernes vurdering af både faktiske forhold og deres forventninger til den nærmeste fremtid. Dansk PMI indeholder kun en slags produktionsforventninger i form af underindekset for nye ordrer.

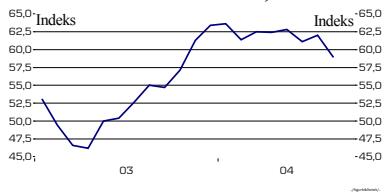
Forskellen har en vis betydning i fortolkningen af tallene. Dansk PMI må formodes at være bedst til at vurdere aktiviteten i den nuværende periode, mens konjunkturbarometeret må være bedst til at vurdere aktiviteten i den kommende periode. Som indikator kan Dansk PMI fortælle mest om for eksempel produktionen lige nu, mens konjunkturbarometeret i højere grad vil være ledende for industriens produktionen i næste måned. Det gør dog ikke Dansk PMI til en dårligere indikator, idet de fleste statistikker offentliggøres med en vis forsinkelse. Tværtimod vil Dansk PMI være mindre udsat for kraftige fald som følge af for eksempel usikkerhed på grund af faldende aktiekurser. Et sådant kraftigt fald giver sig ikke altid udslag i et fald i den realøkonomiske aktivitet.

Underindekset for produktion i Dansk PMI kan vise sig at være en udemærket indikator for, hvordan den samlede økonomiske aktivitet i Danmark udvikler sig. Ovenstående figur illustrerer sammenhængen mellem underindekset produktion i Dansk PMI og kvartalsstigningstakten i den samlede økonomiske aktivitet (BNP). Dansk PMI er i sig selv en ændringsvariabel (virksomhederne spørges om situationen i den nuværende måned i forhold til den seneste måned), hvilket betyder, at der eksisterer en sammenhæng mellem niveauet for indekset og ændringen i BNP.

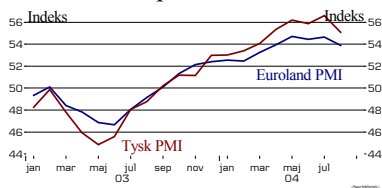
Udenlandske industribarometre

Amerikansk PMI, ISM

Indekset for den amerikanske erhvervsaktivitet (populært kaldet ISM) er siden maj sidste år steget meget kraftigt. Indekset har dog over det seneste halve år stabiliseret sig på et niveau på lidt over 60. Imidlertid faldt indekset lidt tilbage i august måned og er nu i 59. Dette indikerer dog stadig stærk vækst i den amerikanske industri. Fremgangen er baseret på, at den amerikansk økonomi i den nævnte periode har fået en række positive vækstimpulser. Den svage dollar, den lave rente og skattelettelser har tilsammen betydet en stigende efterspørgsel. Det har i høj grad gavnet den amerikanske industri.

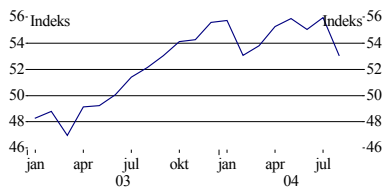
Europæisk PMI

Kilde: NTC-research

Anm: Reuters Eurozone PMI

Britisk PMI

Kilde: NTC-research

Den europæiske erhvervsaktivitet er – i lighed med den amerikanske – steget siden maj sidste år. Stigningen har dog været mere behersket, men den europæiske erhvervsaktivitet signalerer nu pæn vækst i den europæiske industri. Den kraftige styrkelse af euroen er skyld i, at den europæiske industri ikke helt kan følge med den amerikanske industri.

Stemningen i britisk industri har været i klar bedring siden foråret 2003. De internationale udsigter er blevet forbedret væsentligt, og det smitter også af på fremstillingssektoren i Storbritannien. De positive takter har domineret 2004, hvor PMI har svinget omkring de 55, hvilket varsler lyse tider for britisk industri.

Oversigtstabel

Indeks, sæsonkorrigeret	sep-03	okt-03	nov-03	dec-03	jan-04	feb-04	mar-04	apr-04	mai-04	jun-04	jul-04	aug-04	sep-04
Dansk PMI.....	61,7	54,9	58,4	62,7	45,7	57,4	57,7	56,8	59,9	52,2	58,7	60,5	60,1
Nye ordrer.....	69,1	61,6	63,2	61,2	54,1	62,4	65,8	57,9	65,2	54,8	66,3	68,3	61,1
Produktion.....	65,4	58,2	63,0	77,6	41,7	61,6	62,4	56,3	63,6	54,7	64,1	60,6	60,2
Beskæftigelse.....	55,0	48,6	57,1	58,0	47,1	49,9	47,3	55,3	57,4	51,7	54,9	58,8	50,7
Leverandørers leveringstid.....	50,5	49,2	50,9	55,9	50,1	52,0	58,3	56,0	55,4	53,9	51,8	57,1	59,6
Lager af indkøbte produkter.....	39,7	37,7	47,5	53,8	43,7	47,3	41,3	54,1	47,7	48,2	42,1	48,9	54,1
Indkøbspriser.....	40,6	51,4	57,9	52,0	50,4	55,2	62,2	63,4	75,3	71,3	77,7	74,8	74,2
Indkøbt mængde.....	64,0	53,7	63,7	62,3	46,4	54,7	60,0	53,5	60,7	53,3	57,6	51,8	59,4
Lager af slutprodukter.....	49,5	48,0	46,1	46,2	39,8	48,4	46,7	49,5	48,2	53,0	36,5	47,6	50,9